

שבת דף מא

עוד סיפור שממנו לומדים הלכה: אמר רבי זירא: אנא חזיתיה לרבי אבהו דשט באמבטי, ולא ידענא אי עקר אי לא עקר.

קושי על השאלה: פשיטא דלא עקר. דתניא: **לא ישוט אדם בבריכה מלאה מים, ואפילו עומדת בחצרו!** תירוץ: לא קשיא, הא - דלית ליה גידודי (שפה גבוהה), הא - דאית ליה גידודי.

עוד סיפור עם ר' זירא שממנו לומדים הלכה: ואמר רבי זירא: אנא חזיתיה לרבי אבהו שהניח ידיו כנגד פניו של מטה, ולא ידענא אי נגע אי לא נגע. קושי על השאלה: פשיטא דלא נגע! דתניא, **רבי אליעזר אומר: כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם!** - אמר אביי: עשאוה כבולשת. דתנן: **בולשת שנכנסה לעיר, בשעת שלום, חביות פתוחות - אסורות, סתומות - מותרות. בשעת מלחמה - אלו ואלו מותרות. לפי שאין פנאי לנסך.** אלמא: כיון דבעיתי - לא מנסכי, הכא נמי כיון דבעית - לא אתי להרהורי.

שאלה: והכא מאי ביעתותא?

תשובה: ביעתותא דנהרא.

קושי: איני? והאמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב: כל המניח ידיו כנגד פניו של מטה כאילו

כופר בבריתו של אברהם אבינו!

תירוץ: לא קשיא, הא - כי נחית, הא - כי סליק.

תיזוק: כי הא דרבא שחי, רבי זירא זקוף. רבנן דבי רב אשי, כי קא נחתי - זקפי, כי קא סלקי - שחי

ירמיהו פרק כז

(טז) ואז הכהנים ואז כל העם הזה בְּכֹרֵי אֱמֹנֵי כַּח אֱמֹר יְקֹק אֲז תִּשְׁמְעוּ אֲז בְּכֹרֵי נְבִיאִים

הנבאים זכם זאמרו הנה כל בית יקוק מושבים מכבדה עתה מהרה כי שקר המה נבאים זכם:

(יז) אֲז תִּשְׁמְעוּ אֲזִיהִם עֲבָדוּ אֶת מֶלֶךְ כַּבָּד וְחִיו זָמָה תְּהִיֶה הָעִיר הַזֹּאת חֲרוֹבָה:

(יח) ואם נבאים הם ואם יש בְּכֹרֵי יְקֹק אֲתִים פִּזְעוּ נֹא כִּי־יֹקֹק צְבָאוֹת אֲכַלְתִּי כֹּאֵו הַכֹּזִים הַטְּתָרִים

כבית יקוק ובית מלך יהוה וכו' ואלה כבדה: פ

(יט) כי כה אמר יְקֹק צְבָאוֹת אֲז הַעֲמִיִם וְעַל הַיָּם וְעַל הַמַּכְטָּת וְעַל יַתֵּר הַכֹּזִים הַטְּתָרִים כַּעִיר הַזֹּאת:

(כ) אֲשֶׁר זָא אֲקַחֶם נְבוֹכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ כַּבָּד בְּזִלְזוֹתוֹ אֶת יְכוּנִיָּה יְכוּנִיָּה בֶן יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה מִירוּשָׁלַם

כבדה ואת כל חרי יהוה וירושלם: ס

(כא) כי כה אמר יְקֹק צְבָאוֹת אֲזִיהִי יִשְׂרָאֵל עַל הַכֹּזִים הַטְּתָרִים כִּי־תִּיֶן יְקֹק וְכִי־תִּיֶן מֶלֶךְ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם:

(כב) כַּבָּדָה וְכֹאֵו וְשִׁמְהָ יְהוִו עַב יוֹם פְּקָדָה אֲתִים נֹאִים יְקֹק וְהַעֲזִיִּתִים וְהַשִּׁבְתִּים אֲז הַמְקוּם הַזֶּה: פ

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף קי עמוד ב

ר' זירא הוה קמשתמיט מיניה דרב יהודה, דבעא למיסק לארץ ישראל, דאמר רב יהודה: כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה, שנאמר (ירמיהו כ"ז) **כבדה וכו' ושמחה יהו עב יום פקדה אותם נאם ה'.** ורבי זירא? ההוא בכלי שרת כתיב.

תוספות מסכת כתובות דף קיא עמוד א

בבלה יובאו ושמחה יהיו - אף על גב דהאי קרא בגלות ראשון כתיב י"ל דבגלות שני נמי קפיד קרא.

משנה. **מוליאר הגרוף שותין הימנו בשבת. אנטיכי, אף על פי שגרופה - אין שותין הימנה**

גמרא. הגדרות לדברים הנזכרים במשנה: היכי דמי מוליאר הגרוף? תנא: מים מבפנים וגחלים מבחוץ.

אנטיכי

רבה אמר: בי כירי. רב נחמן בר יצחק אמר: בי דודי.

מאן דאמר בי דודי - כל שכן בי כירי. ומאן דאמר בי כירי, אבל בי דודי - לא.

חיזוק לפירוש רב נחמן: תניא כוותיה דרב נחמן: אנטיכי אף על פי שגרופה וקטומה - אין שותין הימנה, מפני שנחוששה מחממתה

משנה. המיחם שפינהו - לא יתן לתוכו צונן בשביל שיחמו, אבל נותן הוא לתוכו, או לתוך הכוס כדי להפשירן

גמרא.

פירוש 1 למשנה: רב אדא בר מתנה – מדובר במיחם ריק (שפינה ממנו מים)

- מועטים כדי שיחמו – אסור
- מרובים כדי שיפשירו – מותר

קושי: זה מצרף!

תירוץ: המשנה הוכלת לפי ר' שמעון שמתיר בדבר שאינו מתכוון **קושי:** לא מתאים לשון המשנה "פינהו" ולא "פינה ממנו מים"

פירוש 2 למשנה: אביי – מדובר במיחם שהורד מהאש (כלי ראשון)

- מועטים כדי שיחמו – אסור
- מרובים כדי שיפשירו – מותר
- מיחם ריק – לא יתן מים בגלל שמצרף – לדעת ר' יהודה שאוסר בדבר שאינו מתכוון

מחלוקת רב ושמואל במשנה

רב – מדובר במשנה להפשיר ולא לצרף (כמו אביי שמדובר בכלי מלא מים)

שמואל – מדובר במשנה גם על לצרף – ומותר (כמו רב אדא שהמשנה מדברת על כלי ריק)

קושי: משמע שמותר לצרף לכתחילה!

תירוץ: מחלוקת רב ושמואל זה על האם מותר לשים שיעור לצרף (עד שפתו) במיחם אבל לא שהיה בכוונתו לצרף.

מושגים

איסור שחייה

יין נסך

האיסור לעלות לא"י

מכה בפטיש

דבר שאינו מתכוון

מלאכה שאינה צריכה לגופה g